

Pestprotocol

Inhoud:

1. Waarom wij kiezen voor een pestprotocol.....	3
2. Achtergrondinformatie	5
2.1 Wat verstaan wij onder pesten?.....	5
2.3 Kenmerken van de gepeste	8
2.4 Signalen, die wijzen op pestgedrag.....	8
3. Op welke wijze wordt in onze school gewerkt aan het voorkomen van pestgedrag?	10
3.1 Kanjertraining	10
3.2 Trefwoord	11
3.3 Afspraken.....	12
4. Hoe wordt er gehandeld in situaties, waarin pestgedrag wordt signaleerd?	14

1. Waarom wij kiezen voor een pestprotocol

Onze visie ten aanzien van onze school:

"De Wilgenburg" is een rooms katholieke basisschool met een open karakter.

Onze visie is om kinderen in een gestructureerde omgeving uit te dagen en tot optimale ontwikkeling te brengen, waarbij rekening wordt gehouden met de eigenheid en de cultuur van ieder kind individueel.

De leef- en belevingswereld van het kind is een belangrijk uitgangspunt, waarbinnen de ontwikkeling van onze kinderen sterk afhankelijk is van een drietal voorwaarden:

- **Relatie:** Kinderen moeten zich emotioneel vrij voelen, waardoor ze tot expansie komen.
- **Competentie:** Kinderen moeten zelfvertrouwen in eigen kunnen ervaren en succeservaringen opdoen.
- **autonomie:** In hun drang naar ontwikkeling en zelfstandigheid moeten kinderen de ruimte krijgen om de wereld te kunnen verkennen.

Deze visie is draagvlak voor ons handelen.

Binnen de school doen zich buitengewoon veel situaties voor, waarin kinderen zich heel kwetsbaar opstellen binnen de leerling-groep, of bijvoorbeeld bij het spelen op het plein. Situaties, die gemakkelijk kunnen leiden tot gevoelens van ontevredenheid, jaloezie en je achtergesteld of zelfs genegeerd voelen. Dergelijke situaties leiden gemakkelijk tot pestgedrag. Er wordt een slachtoffer gezocht en gevonden. Er worden nog wat meelopers geronseld, en de basis voor een langdurige pestsituatie, met alle negatieve gevolgen van dien is gelegd en kan worden opgestart.

Pestgedrag is een niet te ontkennen fenomeen, dat zich de laatste jaren steeds meer voordoet bij zowel kinderen als bij volwassenen. Een fenomeen, dat zich op een brede schaal voordoet, niet alleen binnen het gezin, in de buurt, in de hobbyclub, de sportclub en in en rondom de school, maar zich ook op een nog veel bredere schaal voordoet binnen de samenleving, als wij bijvoorbeeld kijken naar pestgedrag van volwassenen binnen de werkomgeving, vrouwen- en kindermishandeling, seksueel misbruik en ongewenste intimiteiten.

Pestgedrag in en rondom onze school belemmert niet alleen de voortgang van het onderwijsleerproces, doordat veel tijd aan de oplossing van dergelijk gedrag moet worden besteed, maar doet ook absoluut inbreuk op onze visie, dat wij in onze school een veilige en kindvriendelijke onderwijsleeromgeving willen nastreven.

En hoe kunnen kinderen, die hun onzekerheid en frustraties door middel van pestgedrag uiten, en tot een vast gedragspatroon maken, later als volwassenen op een respectvolle manier met andere mensen in de maatschappij omgaan?

Met behulp van dit pestprotocol willen wij het pestgedrag binnen onze school niet alleen aanpakken nadat een peestsituatie is gesignaleerd, maar ook pestgedrag voorkomen, door dit gedrag met al zijn aspecten, gevolgen en de erbij horende rollen van pester, meeloper en gepeste bespreekbaar te maken.

Naast de nodige basisinformatie voor de leerkrachten is ook een duidelijk plan van aanpak beschreven voor situaties waarin pestgedrag wordt gesignaleerd, en zijn overzichten van regels en afspraken ten aanzien van de omgang met elkaar opgenomen. Deze regels zijn in de leerling-groepen duidelijk zichtbaar opgehangen, en met de kinderen besproken. Voor de kleutergroepen werken we hierbij ter verduidelijking met pictogrammen. Ook in de gangen van de school zijn deze regels duidelijk zichtbaar opgehangen. Bij de aanpak van gesignaleerd pestgedrag worden ook de ouders betrokken, omdat pestgedrag zich niet alleen beperkt tot de school en omdat oorzaken van pestgedrag zeker niet alleen binnen de school, maar vaak ook buiten de school liggen.

Dit pestprotocol is een middel om de volgende doelstellingen te bereiken:

- De leerkrachten kunnen het pestgedrag signaleren en onderkennen.
- Het pestprotocol vormt een plan van aanpak ten aanzien van:
 - Het voorkomen van pestgedrag
 - Het tijdig signaleren van pestgedrag
 - Het remediëren van pestgedrag
 - De samenwerking tussen ouders en school om pestgedrag te voorkomen en te remediëren

Met dit pestprotocol hopen wij als leerkrachten van onze school, samen met de leerlingen en ouders een positieve en effectieve bijdrage te kunnen leveren aan het voorkomen en bestrijden van pestgedrag.

2. Achtergrondinformatie

2.1 Wat verstaan wij onder pesten?

Het verschijnsel pesten is een zondebokfenomeen, dat inhoudt, dat leden van een groep om een bepaalde reden een soortgenoot mishandelen. Een fenomeen, dat niet alleen bij mensen voorkomt, doch ook in de dierenwereld bij bijvoorbeeld kippen, apen en katten is aangetoond. Pesten kent duidelijk andere kenmerken dan plagen. Uit een plaagsituatie kan echter heel gemakkelijk een pestsituatie voortvloeien.

Een duidelijk overzicht van de kenmerken van PLAGEN en PESTEN, en de gevolgen van dit gedrag vormt een basis voor het signaleren van pestgedrag:

Pesten en plagen, waar zit het verschil?

PLAGEN	PESTEN
<ul style="list-style-type: none">● Is onschuldig, en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.	<ul style="list-style-type: none">● Gebeurt berekenend (men weet meestal vooraf goed, wie, hoe en wanneer men gaat pesten). Men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.
<ul style="list-style-type: none">● Is van korte duur, of gebeurt slechts tijdelijk.	<ul style="list-style-type: none">● Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).
<ul style="list-style-type: none">● Speelt zich af tussen "gelijken" ("Twee honden vechten om hetzelfde been").	<ul style="list-style-type: none">● Ongelijke strijd. De onmachtsgedvoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgedvoelens van de pestkop.
<ul style="list-style-type: none">● Is meestal te verdragen, of zelfs leuk maar kan ook kwetsend of agressief zijn.	<ul style="list-style-type: none">● De pestkop heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
<ul style="list-style-type: none">● Meestal één tegen één.	<ul style="list-style-type: none">● Meestal een groep (pestkop en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
<ul style="list-style-type: none">● Wie wie plaagt, ligt niet vast. De tegenpartijen wisselen keer op keer.	<ul style="list-style-type: none">● Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pestkoppen zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden).

- Pesten is van alle tijden en komt in alle groepen en culturen voor. Het is dus een typisch menselijke ondeugd, die altijd verborgen aanwezig is en steeds weer de kop op steekt.

GEVOLGEN

- "Schaafwond" of korte draaglijke pijn (hoort bij het spel). Wordt soms ook als prettig ervaren ("Plagen is kusjes vragen").
- De vroegere relaties worden vlug weer hersteld. De ruzie of het conflict wordt spoedig bijgelegd.
- Men blijft opgenomen in de groep.
- De groep lijdt er niet echt onder.

GEVOLGEN

- Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als psychisch) heel pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook lang naslepen.
- Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen. Het herstel verloopt heel moeizaam.
- Isolement en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind. Aan de basisbehoefte om "Bij de groep te horen" wordt niet voldaan.
- De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat. Iedereen is angstig, en men wantrouwt elkaar. Er is daardoor weinig openheid en spontaniteit. Er zijn weinig of geen echte vrienden binnen de groep.

Kenmerken van de pestkop (Zwarte pet uit Kanjertraining)

Alhoewel wij niet zomaar iemand een etiket van "Pestkop" kunnen opplakken op basis van een of meer van de volgende kenmerken en kinderen natuurlijk onderling verschillen, is toch in de praktijksituatie gebleken, dat bij kinderen die pesten, vaak een of meer van de volgende kenmerken opvallen:

- Staat vrij positief tegenover geweld, agressie, en het gebruik van stoere taal.
- Imiteert graag agressief gedrag.
- Zien hun slachtoffer als waardeloos
- Is vlugger agressief, gebruikt meer geweld.
- Lijkt assertief: zegt spontaan wat hij denkt of voelt. Komt uit voor zijn mening.
- Is vrij impulsief, gebrek aan zelfbeheersing
- Heeft de neiging anderen te overroepen of te domineren om controle te houden, maar is misschien minder zeker dan het lijkt.
- Wil het middelpunt zijn en is vlug jaloers.
- Is meestal fysiek sterker of omringd door sterke vrienden die zijn gezag respecteren, maar blijven meestal impopulair bij medeleerlingen.
- Heeft moeite met regels, grenzen, en eigen of door anderen opgelegde regels.
- Ze gebruiken onderlinge verschillen (andere kleding, ander kleur haar, handicap) als vals excuus om anderen het leven zuur te maken. In wezen zoeken ze zondebokken om hun frustraties af te kunnen reageren.
- Hoe onveiliger hij/ zij zich voelt, hoe groter de behoefte aan een zondebok.
- Schat situaties verkeerd in. Ze hebben doorgaans geen idee van wat ze aanrichten en hebben daardoor weinig schuldgevoel.
- Schat de gevolgen van zijn gedrag verkeerd in.
- Heeft het moeilijk met stress of spanning, die van buitenaf wordt opgelegd (proefwerken, agressie van ouders, etc.).
- Lijdt vaak aan een negatieve faalangst.
- Is niet noodzakelijk dommer of slimmer dan de rest.
- Geniet respect uit angst en niet uit waardering.
- Heeft een zwak inlevingsvermogen, is vooral met zichzelf bezig en houdt geen rekening met anderen.
- Uit onderzoek is gebleken dat de kans dat pesters later crimineel worden vier keer zo groot is als bij andere leerlingen.

2.3 Kenmerken van de gepeste

Alhoewel wij niet zomaar iemand een etiket van "Gepeste" kunnen opplakken op basis van een of meer van de volgende kenmerken, en kinderen natuurlijk onderling verschillen, is toch in de praktijksituatie gebleken, dat kinderen die voortdurend gepest worden, vaak op twee manieren kunnen gaan reageren:

- ⇒ Ze worden passief
- ⇒ Ze gaan uitdagen.

Bij kinderen die voortdurend gepest worden vallen twee of meer volgende kenmerken op:

- Houdt niet van geweld en agressief of onbeschoft taalgebruik.
- Weet niet hoe hij met agressie van anderen om moet gaan.
- Is meestal fysiek zwakker.
- Is eerder in zichzelf gekeerd.
- Is geneigd zich onderdanig of gediensstig te gedragen.
- Is onzeker in zijn sociale contacten.
- Durft niet op te komen voor zichzelf.
- Heeft vaak een lage dunk van zichzelf en gelooft uiteindelijk, dat hij het verdient om gepest te worden.
- Voelt zich vaker eenzaam dan andere kinderen.
- Voelt niet goed aan, welke regels of normen er binnen de groep gelden.
- Reageert niet op de gepaste manier op druk: Begint te huilen, of gedraagt zich slaafs, gaat klikken of vleien, probeert zich vrij te kopen met snoep of geld, probeert de pestkoppen na te bootsen, maar faalt daarin.

2.4 Signalen, die wijzen op pestgedrag

Vaak kunnen door middel van een goede observatie al bepaalde signalen van pestgedrag worden opgevangen. Door het goed observeren van kinderen in de verschillende onderwijsleersituaties en spelsituaties kunnen peestsituaties al in een vroeg stadium worden gesignaleerd en kan op gepaste wijze worden ingegrepen.

Signalen bij de gepeste:

- Het kind heeft blauwe plekken, of schrammen, gescheurde kleren, beschadigde boeken, en 'verliest' sportkleren en eigendommen. Let zeker op, als het kind normaliter niet slordig is. Ook als het niet weet hoe de signalen er gekomen zijn, of excuses zoekt, is er vaak meer aan de hand.
- Het kind maakt zich het liefst onzichtbaar. Zelfs zonder zichtbare aanleiding gedraagt het zich als een geslagen hondje. Het is vaak verdrietig of neerslachtig, of heeft onverwachte stemmingswisselingen met driftbuien.

- In sommige gevallen is het onhandelbaar, agressief en overspannen.
- Het staat dikwijls alleen op de speelplaats; er komen geen vriendjes thuis om te spelen en het wordt ook niet uitgenodigd om te komen spelen, of te komen op feestjes en logeerpartijen.
- Het kind zoekt het veilige gezelschap van de leerkracht of de leider.
- Als er groepjes worden gekozen, wordt het kind als laatste gekozen, of het blijft over.
- De schoolresultaten worden opeens veel slechter.
- Het kind is vaak afwezig, letterlijk of figuurlijk. Het vlucht weg in de fantasie en zorgt ervoor dat het zo nipt mogelijk op tijd op school komt, en is meteen na de bel weer weg. Op zondagavond of voor het kind naar een club moet, is het bijzonder gestresst, en zoekt redenen om niet naar school of naar de club te moeten.

Signalen bij de pestkop:

- Het kind heeft blauwe plekken of schrammen en besmeurde of gescheurde kleren van de slachtoffers, die zich hebben verdedigd.
- Zijn vriendjes zijn volgzame meelopers, die wachten op instructies van de pestkop.
- Het kind vindt het moeilijk om samen te spelen of samen te werken, omdat het altijd de baas wil zijn.
- Het verdraagt het slecht om afhankelijk te zijn van het toeval, of van de bekwaamheid of onbekwaamheid van anderen.
- Het kind verdraagt geen kritiek en wordt boos als zijn positieve beeld van zichzelf ter discussie wordt gesteld, al is het ook maar door een grapje.
- Zijn vriendjes zijn gelijkgezinden. Ze spreken vaak negatief of kleinerend over bepaalde kinderen. Wie niet bij de groep hoort, is een zwakkeling of zelfs een vijand. Ze kiezen agressieve idolen uit sport, muziek of film.
- De pestkop is regelmatig brutaal tegenover een zwakker gezinslid. Dit kan ook een ouder zijn.
- De pestkop kan zich moeilijk inleven in de gevoelens van anderen en heeft weinig of geen schuldgevoelens.
- Het kind kan moeilijk grenzen aanvaarden die door anderen worden opgelegd en verdraagt geen kritiek.
- Je krijgt de indruk, dat het kind een dubbelleven leidt: thuis of tegenover de leraar is het volgzzaam en braaf, maar je hoort klachten over het kind in onbewaakte momenten.

3. Op welke wijze wordt in onze school gewerkt aan het voorkomen van pestgedrag?

3.1 Kanjertraining

Ter voorkoming van pestgedrag werken wij structureel in alle groepen met de methodiek "Kanjertaining". Alle leerkrachten hebben om deze training te mogen geven in het schooljaar 2007 - 2008 een driedaagse training gevolgd en zijn allemaal gecertificeerd. De Wilgenburg mag zich daarom een "Kanjerschool" noemen.

Het principe van de Kanjertraining bestaat uit het bewust worden van vier manieren van reageren. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van vier typetjes:

- ☞ Konijn (gele pet)
Te bang, vermijdend, faalangstig en stil. Het konijn denkt slecht over zichzelf en goed over een ander
- ☞ Tijger (witte pet)
Zich zelf, gewoon, normaal, te vertrouwen, aanspreekbaar op gedrag. De tijger denkt goed over zichzelf en de ander.
- ☞ Aap (rode pet)
Grapjurk, uitslover, meeloper, aansteller, malloot.
De aap denkt niet goed over zichzelf, maar ook niet goed over de ander.
- ☞ Pestvogel (zwarte pet)
Uitdager, bazig, hork, peester.
De pestvogel denkt goed over zichzelf, maar niet goed over de ander.

Doel van de Kanjertraining bij ons op school is de sfeer in de groep goed te houden (preventief), of te verbeteren (curatief).

De lessenreeksen worden preventief gegeven in alle groepen zodat de kans kleiner is dat leerlingen zich op enig moment laten verleiden tot sociaal destructief gedrag. De training heeft overigens niet tot doel de kinderen braaf te krijgen. Het is een trainingsprogramma waarin veel ruimte is voor de autonomie van het kind (zie visie Wilgenburg). Kinderen willen zich autonoom en authentiek ontwikkelen op een positieve manier. Daarbij is niet alleen een goede pedagogische relatie met de leerkracht een vereiste, maar ook een veilige sfeer in de klas, zodat de kinderen tot hun recht kunnen komen.

Soms kan in een groep extra aandacht nodig zijn i.v.m. de groepsdynamiek. Er worden dan gesprekken gevoerd en/ of oefeningen gedaan met de hele groep of kleinere subgroepjes. De subdoelen kunnen dan zijn:

- Bevordering van vertrouwen en veiligheid in de klas
- Versterking van sociale vaardigheden bij de leerlingen
- Beheersing door leerlingen van verschillende oplossingsstrategieën in conflicten
- Bewustwording van eigenheid bij de leerlingen: Ik doe mij niet anders voor dan ik werkelijk ben.

In algemene zin gelden de volgende omgangsnormen:

- ☆ We helpen elkaar
- ☆ We vertrouwen elkaar
- ☆ We spelen niet de baas
- ☆ We lachen elkaar niet uit
- ☆ We doen niet zielig
- ☆ We hebben respect voor onszelf, voor onze medeleerlingen, voor onze ouders, de leerkracht, en voor dieren, planten en spullen.

Belangrijk:

- Regel 1: Ruzie of een meningsverschil is niet erg. Je kunt er van leren.
Regel 2: Conflicten zijn normaal in ieders leven, dat is niet zo bijzonder.
Regel 3: Een conflict geeft iedereen de gelegenheid om te winnen.

De vier uitgangspunten voor een goede oplossing:

1. We praten over problemen en niet over mensen
2. We willen eigenlijk geen ruzie. Daarom zoeken we naar oplossingen en bestoken we elkaar niet met onze mening over elkaar
3. We bedenken mogelijkheden en stappen waar we allebei iets aan hebben
4. We bekijken de keuzes. Zijn ze eerlijk voor allebei? Wordt er niet iemand bevooroordeeld? Zijn we het er allebei over eens?

3.2 Trefwoord

Naast de Kanjertraining komen ook in onze methode Trefwoord (godsdienstige en levensbeschouwelijke vorming) onderwerpen aan de orde die christelijke waarden en normen uitdragen. Te denken valt aan de projecten "delen" , "geven", "samen is niet alleen" enz.. De onderwerpen die tijdens de projecten van Trefwoord aan de orde zijn kunt u in ons informatie bulletin terug vinden.

3.3 Afspraken

3.3.1

De leerkrachten hebben kennis en inzicht m.b.t. alle aspecten van pestgedrag, en zijn vaardig in het signaleren en remediëren van pestgedrag. Alle leerkrachten zijn in het bezit van een pestprotocol en handelen conform de hierin genoemde afspraken en stappen .

3.3.2

In alle groepen worden de Kanjerregels gehanteerd, die met de leerlingen worden besproken. In de midden- en bovenbouwgroepen (groep 3 t/m 8) zijn de groepsregels op schrift gesteld en hangen duidelijk zichtbaar voor alle leerlingen op posterformaat aan de wand van het lokaal (Specifieke groepsregels staan vermeld in de groepsflyer).

3.3.3

In de groepen 1 en 2 worden de Kanjerregels in kringgesprekken besproken. Bij overtreding van de gedragsregels wordt door de groepsleerkracht direct opgetreden. Het rollenspel kan worden gehanteerd om voor de jonge leerlingen situaties en / of gevoelens bespreekbaar te maken. Ook in deze groepen zijn de Kanjerregels op schrift gesteld en duidelijk zichtbaar op posterformaat aan de wand van het lokaal opgehangen. Op deze wijze wordt bereikt, dat de ouders eveneens duidelijk op de hoogte zijn van de gehanteerde regels en afspraken.

3.3.4

Positief gedrag van leerlingen wordt gecompimenteerd en op deze wijze beloond. Leerlingen leren tijdens de Kanjerlessen elkaar complimenten te geven en elkaar te vertrouwen.

3.3.5

Ouders die hun kind aanmelden op "De Wilgenburg" ontvangen een flyer waarop informatie staat over de Kanjertraining. Ouders kunnen eventueel een boek van school lenen dat betrekking heeft op de Kanjertraining. Voor ouders bestaat de mogelijkheid dit boek via de school aan te schaffen.

3.3.6

Er is gedurende 10 minuten voor de aanvang van de lessen, en gedurende de pauzes toezicht op het schoolplein, waarbij duidelijke gedragsregels en afspraken worden gehanteerd (zie Bijlage)

3.3.7

In situaties, waarin als gevolg van ziekte of anderszins een vervangende leerkracht gymnastiekles moet geven, wordt deze leerkracht de eerste keer begeleid bij het brengen en halen van de kinderen naar de gymnastiekzaal door een collega, de adjunct of de directeur. Dit i.v.m. de dislocatie van de gymzaal.

3.3.8

Tenminste twee maal per jaar wordt er in de groepen 5, 6, 7 en 8 een sociogram gemaakt.

De analyse van dit sociogram kan voor de groepsleerkracht aanleiding zijn tot interventie.

3.3.9

Eenmaal per jaar wordt voor alle leerlingen het Kanjer Leerling Volgstelsel ingevuld. Leerlingen vanaf groep 5 vullen deze lijst ook zelf in.

3.3.11

Alle leerlingen worden door de leerkracht en intern begeleider minimaal drie keer per jaar besproken tijdens de groeps - leerlingbespreking in oktober en in februari en mei/juni. Kinderen die meer zorg behoeven worden vaker besproken.

Zie verder hoofdstuk 4.6 uit het zorgplan stroomdiagram van de zorg.

Wanneer een leerkracht gebruik wil maken van het advies van collega's kan zij/ hij een leerling inbrengen tijdens een bouwvergadering voor een bespreking met behulp van de incident methode.

4. Hoe wordt er gehandeld in situaties, waarin pest - gedrag wordt gesignaleerd?

In de Kanjerlessen wordt de kinderen geleerd hoe te handelen in situaties die voor hem of haar niet prettig zijn.

1. Het kind geeft duidelijk aan in woord en gebaar dat moet stoppen. (Naam wordt genoemd)
Jongere kinderen gebruiken hiervoor de tekst: "*Stop houd op*"
Oudere leerlingen gebruiken een eigen tekst waarin wordt benoemd wie en wat moet stoppen.
2. Wanneer dit niet het gewenste resultaat heeft zoekt het kind hulp bij medeleerlingen
3. Heeft hulp van medeleerlingen geen resultaat, of is er geen hulp van medeleerlingen dan zoekt het kind de hulp van de leerkracht of andere volwassene.
4. Leerkracht gaat in gesprek met de "partijen" en hanteert o.a. de vraag: "Was het de bedoeling dat ..?"
Hoe had dit anders gekund? Er wordt bij de hulpvrager gecheckt of dit gesprek voldoende was.
5. Pestgedrag herhaalt zich:
Leerkracht praat met beide partijen onder schooltijd op een rustig moment.
Tijdens dit gesprek worden kinderen gestimuleerd om zelf met oplossingen te komen. Daarbij worden de Kanjerlessen als leidraad gebruikt.
6. Situatie duurt voort:
Er blijkt niets opgelost te zijn. Intern Begeleider wordt ingelicht. In Parnassis wordt verslag gedaan van wat er is voorgevallen.
Na schooltijd wordt met kinderen gesproken. Ouders worden ingelicht waarom kinderen nablijven.
Naar inzicht van de leerkracht blijft/ blijven alleen de pester(s) na, of ook de gepeste/ gepesten.
Kinderen maken zelf verslag van wat er is voorgevallen en daarin worden ook de afspraken genoemd. Kinderen ondertekenen de afspraken.

7. De cyclus 1 tot en met 5 kan nog eens herhaald worden. Leerkracht houdt ruggespraak met de Intern Begeleider.
De groep wordt betrokken bij het oplossen van het pestgedrag.
Leerkracht ontvangt hulp bij het oplossen van het pestgedrag (collegiale consultatie, externe ondersteuning)
8. Hebben voorgaande stappen niet het gewenste effect dan worden de ouders van beide partijen afzonderlijk van elkaar uitgenodigd voor een gesprek op school.
Eventueel is de Intern Begeleider of de directeur bij dit gesprek aanwezig.
Tijdens dit gesprek wordt het pestprotocol en het gedrag van zoon/dochter met de ouders besproken. Er wordt een voorstel gedaan voor een plan van aanpak.
9. O.l.v. leerkracht en/of Intern Begeleider stellen kinderen een contract op.
Ouders worden op school uitgenodigd om samen met hun kind dit contract te ondertekenen. (Beide partijen)
Bij het niet nakomen van het contract kunnen de volgende maatregelen ingezet worden:
 - Eén of meerdere pauzes binnen blijven onder toezicht
 - Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
 - Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht waarin de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem. Ouders ondertekenen dit verslag.
 - Op een woensdagmiddag terugkomen. De leerling krijgt dan een boek te lezen dat gerelateerd is aan het onderwerp pesten. De leerling maakt een verslag van dit boek
 - Tijdelijke uitsluiting van activiteiten waarbij het pesten plaatsvond
 - De leerling tijdelijk plaatsen in een andere groep.
10. Wanneer de remediëring van het pestgedrag problemen geeft wordt in overleg met de ouders de hulp ingeroepen van externe deskundigen.
11. Wanneer het pestgedrag een structureel karakter dreigt te krijgen en /of bovenstaande maatregelen hebben niet het gewenste effect, dan wordt de schorsingsprocedure in werking gesteld.

Bijlage:

Afspraken

Datum:

Naam:

Ik ken de onderstaande regels en ik pas ze ook toe:

In algemene zin gelden de volgende omgangsnormen:

- ☆ We helpen elkaar
- ☆ We vertrouwen elkaar
- ☆ We spelen niet de baas
- ☆ We lachen elkaar niet uit
- ☆ We doen niet zielig
- ☆ We hebben respect voor onszelf, voor onze medeleerlingen, voor onze ouders, de leerkracht, en voor dieren, planten en spullen.

Belangrijk:

Regel 1: Ruzie of een meningsverschil is niet erg. Je kunt er van leren.

Regel 2: Conflicten zijn normaal in ieders leven, dat is niet zo bijzonder.

Regel 3: Een conflict geeft iedereen de gelegenheid om na te denken over zijn/haar eigen rol daarin.

De vier uitgangspunten voor een goede oplossing:

1. We praten over problemen en niet over mensen
2. We willen eigenlijk geen ruzie. Daarom zoeken we naar oplossingen en bestoken we elkaar niet met onze mening over elkaar
3. We bedenken mogelijkheden en stappen waar we allebei iets aan hebben
4. We bekijken de keuzes. Zijn ze eerlijk voor allebei? Wordt er niet iemand bevooroordeeld? Zijn we het er allebei over eens?

Afspraken voor leerkrachten:

- a. Als pesten wordt gemeld praten we daar met de betreffende leerlingen over
- b. Als er gepest wordt, dan wordt dit doorgegeven aan de andere leerkrachten
- c. Wanneer er aanleiding toe is, wordt er in de klas aandacht aan gegeven, b.v. d.m.v. gesprekken, observatie, tekening of verslagjes
- d. We besteden aandacht aan gepesten, maar ook aan pesters
- e. We blijven letten op goed gedrag in de groep
- f. Leerkrachten geven het goede voorbeeld.

Handtekening leerling:

Handtekening leerkracht(en)